

دوره آموزشی بین المللی بهبود تکنولوژی زراعت برنج در قالب پروژه توسعه برنج در افغانستان

مرکز ترویج و توسعه تکنولوژی هراز *

مقدمه

مرکز ترویج و توسعه تکنولوژی هراز در قالب همکاری با آژانس همکاری های بین المللی ژاپن (جایکا) در سال ۱۳۶۳ تاسیس و به عنوان یک مرکز ملی وابسته به سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی است. مأموریت اصلی آن شناسایی، جذب، انتقال و سازگارسازی فناوری های مرتبط با نظام شالیزاری نظیر یکپارچه سازی اراضی، کشت و کار مکانیزه برنج، اصلاح کارخانجات شالی کوبی و توسعه کشت های بعد از برنج (محصولات زمستانه) می باشد.

برنامه های آموزش فراملی مرکز

تجربیات و توانمندی های کسب شده در خلال دو دهه همکاری با جایکا، این مرکز را قادر به توسعه همکاری های فراملی با کشورهای متقاضی نموده است. در راستای همکاری های جمهوری اسلامی ایران در بازسازی کشور افغانستان، تفاهم نامه سه جانبه ای فی مابین دفتر ارتباطات علمی و همکاری های بین المللی سازمان با (جایکا) و وزارت زراعت، آبیاری و مال داری افغانستان تدوین شد. این تفاهم نامه در زمینه انتقال دانش و تکنولوژی مرتبط با محصول برنج بود که در قالب پروژه آموزشی کشور سوم (TCTP) با عنوان بهبود تکنولوژی زراعت برنج و پروژه توسعه برنج در افغانستان (RIPA) از سال ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۹ برای ۸ سال پیاپی (به جز ۲۰۱۷) در نظر گرفته شد. به نحوی که در هر سال تعدادی از مدیران، محققان و کارشناسان زراعت و ترویج وزارت زراعت، آبیاری و مال داری کشور افغانستان وارد مرکز ترویج و توسعه تکنولوژی هراز شده و در دوره آموزشی پیش بینی شده شرکت نمودند.

* بهمن امیری لاریجانی، غلامرضا رعیت پناه و مصطفی مهدوی

نقش‌ها و تعهدات طرفین

در اجرای این پروژه، جایکا اقداماتی از قبیل انتخاب فراگیران دوره پیگیری امور بیمه، عزیمت به ایران و بازگشت آنها به کشور افغانستان، تامین هزینه‌های جاری مورد نیاز برگزاری دوره‌های آموزشی، طراحی برنامه آموزشی، اعزام اساتید خارجی و تامین تجهیزات آموزشی مورد نیاز را انجام داد. مرکز ترویج و توسعه تکنولوژی هراز نیز امور برنامه‌ریزی آموزشی شامل تهیه متون آموزشی در قالب واحدهای درسی و تدریس آنها، برگزاری دوره و همکاری در ترجمه و تفهیم مطالب اساتید خارجی در دروس تئوری و بوده است. فراهم سازی فضا و امکانات آموزشی، امور اقامتی و رفاهی، انجام بازدیدهای علمی و انگیزشی، ارزشیابی و همکاری در برگزاری آزمون‌های مربوطه نیز بر عهده مرکز ترویج و توسعه تکنولوژی هراز بوده است. در مجموع طی هشت سال گذشته ۸ دوره آموزشی به میزان ۷۰۳۱ نفر روز محققین و کارشناسان بخش کشاورزی کشور افغانستان در مرکز آموزش دیدند.

اثر بخشی دوره‌های برگزار شده

شرکت کنندگان توانسته‌اند آموخته‌های خود را در قالب فعالیت‌های پژوهشی و ترویجی و در مزارع پایلوت در مناطق مختلف افغانستان به مورد اجرا در آورند و کشاورزان و بهره برداران از این آموخته‌های علمی و مهارت‌های عملی استفاده کاربردی کرده‌اند. تولید شلتوک در افغانستان عمدتاً در هشت ولایت (شامل ننگرهار، لغمان، کنر، کندز، تخار، بغلان، بلخ و هرات) انجام می‌یابد. به نظر کارشناسان ژاپنی، با ارتقای سطح دانش و مهارت‌های محققان، مدیران و کارشناسان ترویج آن کشور، زمینه برای دستیابی به عملکردهای بالاتر فراهم شده است. بر اساس گزارش جایکا، متوسط عملکرد شلتوک در اراضی برنج خیز افغانستان از ۲/۳ تن به ۴/۰ تن در هکتار افزایش یافته است.

ارتباطات بین الملل
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی